

פרשת בלק – שני

(יג) וַיִּקָּם בַּלַּעַם בַּבֹּקֶר וַיֹּאמֶר
אֶל־שָׂרֵי בָלָק לְכוּ אֵל־
אֲרֻצֵּיכֶם כִּי מֵאֵן יְהוָה לְתַתִּי
לְהֵלֶךְ עִמָּכֶם:

יג וַיִּקָּם בַּלַּעַם, בַּצֶּפְרָא,
וַאֲמַר לְרַבְרָבֵי בָלָק,
אֵיזִילוּ לְאַרְעֲכוֹן:
אֲרִי רַעְוָא קָדָם יִי,
דְּלֹא לְמַשְׁבָּקִי לְמִיזֵל
עֲמָכוֹן.

רס"י < לְהֵלֶךְ עִמָּכֶם : אֶל־אֵל עִם שָׂרִים
גְּדוֹלִים מִכֶּם ; לְמַדְנּוּ, שְׂרוּחוֹ
גְּבוּהָהּ, וְלֹא רָצָה לְגַלּוֹת שֶׁהוּא בְּרִשּׁוֹתוֹ שֶׁל מָקוֹם, אֶל־
בְּלִשׁוֹן גִּסּוֹת, לְפִיכָךְ וַיִּסָּף עוֹד בָּלָק.

(יד) וַיִּקְוֹמוּ שָׂרֵי מוֹאָב וַיָּבֹאוּ
אֶל־בָּלָק וַיֹּאמְרוּ מֵאֵן
בַּלַּעַם הֵלֶךְ עִמָּנוּ:

יד וַיִּקְוֹמוּ רַבְרָבֵי מוֹאָב,
וַאֲתוּ לֹת בָּלָק;
וַאֲמָרוּ, סָרִיב בַּלַּעַם
לְמִיתִי עֲמָנָא.

(טו) וַיִּסָּף עוֹד בָּלָק שְׁלַח
שָׂרִים רַבִּים וְנַכְבָּדִים
מֵאֻלָּה:

טו וַאֲוִסִּיף עוֹד, בָּלָק,
שְׁלַח רַבְרָבִין, סְגִיאיִן
וַיִּקְרִין מֵאֻלִּין.

(טז) וַיָּבֹאוּ אֶל־בַּלַּעַם וַיֹּאמְרוּ
לּוֹ כֹּה אָמַר בָּלָק בֶּן־צְפּוֹר
אֶל־נָא תִּמְנַע מִהֵלֶךְ אֵלַי:

טז וַאֲתוּ, לֹת בַּלַּעַם;
וַאֲמָרוּ לִיה, כְּדָנָן אָמַר
בָּלָק בֶּר צְפּוֹר, לֹא כַּעַן
תִּתְּמַנַּע, מִלְּמִיתִי לֹתִי.

(יז) כִּי־כִבֵּד אֶכְבֹּדְךָ מְאֹד
וְכָל אֲשֶׁר־תֹּאמַר אֵלַי
אֶעֱשֶׂה וּלְכֵה־נָא קִבְּה־לִּי
אֵת הָעָם הַזֶּה:

יז אֲרִי יִקְרָא אֵיקְרִנְךָ
לְחֻדָּא, וְכָל דְּתִימַר לִי
אֶעֱבִיד; וְאִיתָא כַּעַן,
לוֹט לִי, יֵת, עֲמָא הָדִין.

רס"י < כִּי־כִבֵּד אֶכְבֹּדְךָ מְאֹד : (במדבר רבה) יוֹתֵר מִמָּה שֶׁהָיִיתָ נוֹטֵל
לְשַׁעֲבֵר (ר"ל בְּמִלְחָמַת סִיחוּן) אֲנִי נוֹתֵן לָךְ:

(יח) וַיַּעַן בַּלַּעַם וַיֹּאמֶר אֶל־
עַבְדִּי בָלָק אִם־יִתֵּן־לִי בָלָק
מָלֵא בֵיתוֹ כֶּסֶף וְזָהָב לֹא
אוּכַל לָעֵבֶר אֶת־פִּי יְהוָה
אֱלֹהֵי לַעֲשׂוֹת קִטְנָה אוֹ
גְּדוֹלָה:

יח וַאֲתִיב בַּלַּעַם, וַאֲמַר
לְעַבְדִּי בָלָק, אִם יִתֵּן
לִי בָלָק מְלִי בֵיתִיהּ,
כֶּסֶף וְזָהָב לִית לִי
רְשׁוֹ, לְמַעַבְר עַל גְּזִירַת
מִימְרָא דִּי אֱלֹהֵי,
לְמַעַבְד זַעִירְתָא, אוֹ
רַבְתָּא.

רס"י < מָלֵא בֵיתוֹ כֶּסֶף וְזָהָב : לְמַדְנּוּ,
שֶׁנִּפְשׁוֹ רַחֲבָה וּמִחֲמַד מָמוֹן
אַחֲרִים. אָמַר: רָאוּי לוֹ לִתֵּן לִי כָּל כֶּסֶף וְזָהָב שְׁלוֹ, שֶׁהָרִי
צָרִיךְ לְשַׁכֵּר חֵילוֹת רַבּוֹת, סָפֵק נּוֹצֵחַ סָפֵק אֵינוֹ נּוֹצֵחַ, וְאֲנִי
וְדָאִי נּוֹצֵחַ. לֹא אוּכַל לָעֵבֶר: עַל כְּרַחוּ גָּלָה שֶׁהוּא בְּרִשּׁוֹת
אַחֲרִים, וְנִתְּנָבֵא כָּאֵן, שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לְבַטֵּל הַבְּרָכוֹת שֶׁנִּתְּבָּרְכוּ
הָאֲבוֹת מִפִּי הַשְּׂכִינָה:

(יט) וַעֲתָה שִׁבּוּ נָא בְּזֶה גַם־
אַתֶּם הַלֵּילָה וְאִדְעָה מַה־
יִסָּף יְהוָה דְּבַר עָמִי:

יט וַכַּעַן, אוֹרִיכוּ כַּעַן
הָכָא אַף אֲתוֹן בְּלִילְיָא;
וְאִדַּע, מָא יוֹסִיף יִי
לְמַלְלָא עָמִי.

רס"י < גַּם־אַתֶּם: פִּיּוֹ הַכְּשִׁילוֹ:
גַּם אַתֶּם סוֹפְכֶם לַיֵּלךְ בְּפִחֵי נֶפֶשׁ כְּרָאשׁוֹנִים. מַה־יִּסָּף: לֹא
יִשְׁנָה דְּבָרֵיו מִבְּרָכָה לְקַלְלָהּ; הַלּוֹאִי שְׁלֹא יוֹסִיף לְבָרֵךְ! כָּאֵן
נִתְּנָבֵא, שֶׁעֲתִיד לְהוֹסִיף לָהֶם בְּרָכוֹת עַל־יָדוֹ:

(כ) וַיָּבֹא אֱלֹהִים | אֶל־בַּלַּעַם
לֵימֹר וַיֹּאמֶר לוֹ אִם־לִקְרָא
לָךְ בָּאוּ הָאֲנָשִׁים קוֹם
לָךְ אַתָּם וְאִךְ אֶת־הַדָּבָר
אֲשֶׁר־אָדְבָר אֵלֶיךָ אֲתוֹ
תַּעֲשֶׂה:

כ וַאֲתָא מִימַר מִן קָדָם
יִי לֹת בַּלַּעַם, בְּלִילְיָא,
וַאֲמַר לִיה אִם לְמַקְרִי
לָךְ אָתוּ גְּבָרִיא, קוֹם
אֵיזִיל עֲמָהוֹן; וּבְרַם,
יֵת פִּתְגָמָא דְּאִמְלִיל
עֲמָךְ יִתִּיה תַּעֲבִיד.

רס"י < אִם־לִקְרָא לָךְ: אִם הִקְרִיאָה
שְׁלָךְ וְסָבּוֹר אֶתָּה לְטַל עָלֶיךָ שָׂכָר, קוֹם לָךְ אַתָּם. וְאִךְ: עַל
כְּרִתְךָ אֵת הַדָּבָר אֲשֶׁר אָדְבָר אֵלֶיךָ אוֹתוֹ תַּעֲשֶׂה וְאִךְ־עַל־פִּי־
כֵּן "וַיֵּלֶךְ בַּלַּעַם", אָמַר: שְׂמָא אֶפְתָּנוּ וַיִּתְּרָצָה: